

SODINIMO INSTRUKCIJA

Sodinukų laikymas prieš sodinimą

Mūsų parduodami antramečiai (metus auginti lauke) plikomis šaknimis vynmedžių sodinukai žiemos metu buvo laikomi specialiuose šaldomose patalpose, kontroliuojamos oro drėgmės ir temperatūros sąlygose, jų pumpurai padengti specialiu vašku, todėl buvo apsaugoti nuo išdžiūvimo ir priešlaikinio pumpurų prabudimo. **Rekomenduojame gavus sodinukus sodinti kaip įmanoma greičiau**, mes pradėdame juos siųsti atėjus tinkamam laikui sodinti. Nerekomenduojame sodinukų laikyti nepasodintų ilgesnį laiką, nes jie gali išdžiūti ir neprigyti. Jei yra būtinybė sodinukus laikinai iki pasodinimo, prašome juos laikyti sandariai užrištame plastikiniame maišelyje su trupučiu vandens (tokius kaip gavote).

Rekomenduojama maksimali laikymo trukmė, priklausomai nuo temperatūros:

+2 – +8°C temperatūroje (pvz. rūsyje, šaldytuve) - iki 1 savaitės

+10 – +15°C (**pavėsyje**) - iki 3 – 4 dienų

+16 – +20°C (**pavėsyje**) - iki 1 – 2 dienas

Geriausias vynmedžių sodinukų sodinimo laikas mūsų klimato sąlygose yra **paskutinė balandžio savaitė – gegužės pirma pusė**. Dažniausiai tai būna balandžio – gegužės mėnesių sandūra. Tikslų laiką apsprendžia dirvožemio tipas ir temperatūra (7 – 10 °C), konkretaus pavasario orai ir t.t. Jei yra vėlyvų pavasariinių šalnų rizika vis tiek rekomenduojame neatidėti sodinimo, o apsaugoti pasodintus sodinukus (kaip skaityti žemiau).

Sodinukų paruošimas prieš sodinimą

Prieš sodinant **sodinukų šaknis** (galima ir visus sodinukus) **būtina mirkyti kelias valandas** (12 – 24 h), šaltame vandenyje, vengiant tiesioginių saulės spindulių.

Sodinukų šaknis patrumpinti galima po mirkymo. Šaknis palikite kiek galima ilgesnes, rekomenduojame nukirpti tik galiukus (apie 1-5 cm priklausomai nuo jų būklės) ir nedelsiant sodinti. Labai svarbu nukirpti jas aštriu įrankiu, kad likusios žaizdos būtų kuo mažesnės, lygios ir nesutrintos.

Atstumas tarp eilių ir vynmedžių

Sodinant vynmedžius eilėmis, kaip tai yra įprasta, geriausių eilių ašis yra šiaurė – pietus. Jei sodinate palei pastatą ar tvorą, tuomet dažniausiai eilė tęsiasi vakarų-rytų kryptimis.

Sodinant nedidelį vynuogyną, kur bus dvi ar daugiau vynmedžių eilių, o darbai bus atliekami rankiniu būdu atstumas tarp eilių gali būti 1,5 – 2,2 metro. Jei vynuogynas didesnis ir bus naudojama žemės ūkio technika šį atstumą gali tekti padidinti (dažniausiai iki 2,4 – 3 m), atsižvelgiant į technikos matmenys. Nepamirškite palikti vietos traktoriui apsisukti eilių galuose..

Tarp vynmedžių eilėje atstumas priklauso nuo veislės ir formavimo būdo. Vynines veisles rekomenduojame sodinti kiek tankiau – kas 1-1,5 metro, ypač augius hibridus galima ir kas 1,8 metro. Desertines veisles rekomenduojame sodinti kas 1,5-2 metrus.

Sodinimas

Geriausia kai žemė sodinimui jau yra paruošta iš rudens. Apie vietos vynuogynui pasirinkimą ir žemės paruošimą skaitykite. Duobės turi būti pakankamo gylio ir pločio, kad šaknys sodinant būtų išsklaidytos, nesusuktos. Prašome atkreipti dėmesį į sodinimo gylį. Jei sodinukas yra neskiepytas ji reiktų sodinti šiek tiek gyliu nei jis augo medelyne. Jei sodinukas skiepytas reikia atkreipti dėmesį į tai, kad:

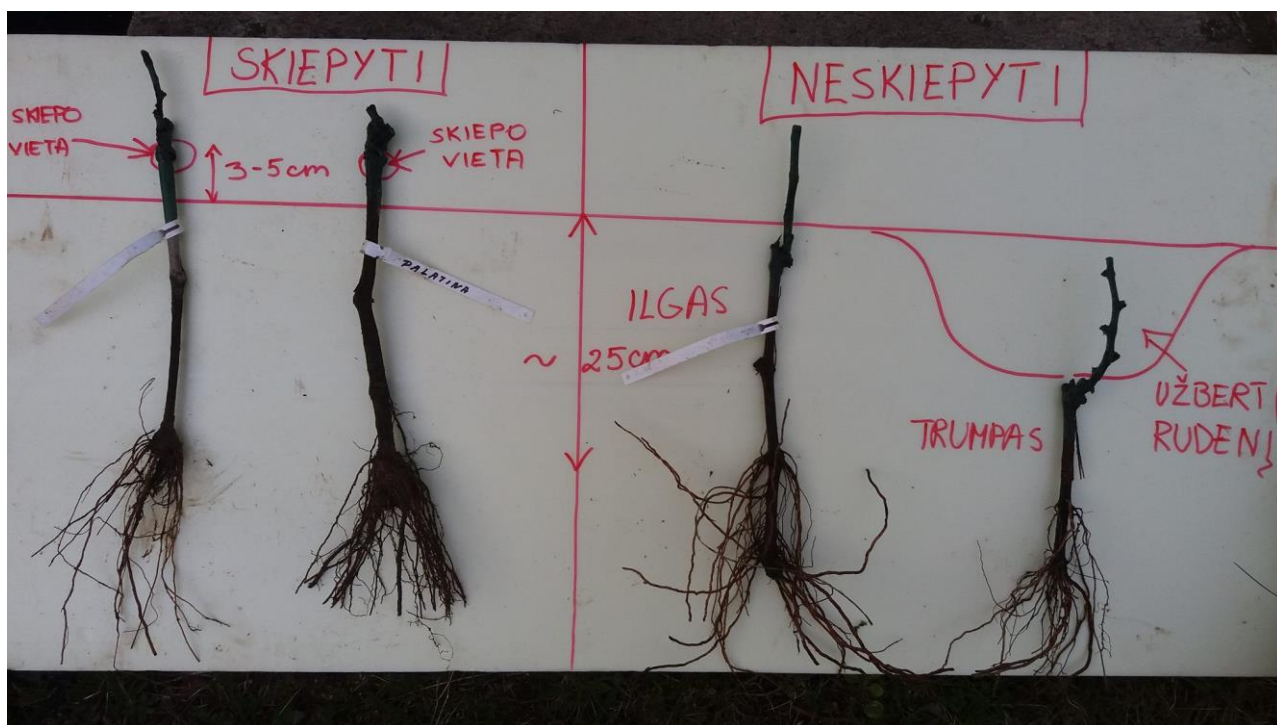
SKIEPO VIETA (SUSTORĖJIMAS) – TURI BŪTI 3 – 5 CM VIRŠ ŽEMĖS PAVIRŠIAUS!

Skiepo (dažniausiai skiepyti būna vokiški sodinukai) vietą rudenį reikės apkasti žemėmis ar durpėmis prieš 3 pirmas žiemas ir atidengti pavasarį. Norint pagreitinti sodinukų augimą rekomenduojame po šaknimis į duobę įberti juodžemio ar komposto (tinkamo pH: 6 – 7). Jei dėsitate perpuvusio mėšlo ar kitų trąšų, juos reiktų pakasti kiek gyliu, o iš viršaus užberti 5-10 cm žemės sluoksnį, kad apsaugotume šaknis nuo nudegimų. Sodindami berkite smulkios (arba persijotos) žemės, dar šiek tiek likus vietos iki duobės viršaus, lengvai prispauskite

žemę ir užpilkite 2-3 litrus vandens. Kai vanduo susigers užpilkite žeme iki reikiamo lygio. Derlingesnį dirvožemio sluoksnį reikia berti ant šaknų, o mažiau derlingą ant viršaus. **Negalima lupti apsauginio vaško, ūgliai turi patys pro jį prasikalti !**

SODINIMO GYLIS

Priežiūra pirmaisiais metais po pasodinimo

1. **Jeį yra pavasariųų ŗalųų rizika – rekomenduojame apkasti pasodintą sodinuką žemių ar durpių kauburėliu (tačiau atkasti reikia ypač atsargiai, kad nepažeistumėte pumpurų ar pradėjusių augti ūglių) arba kitaip apsaugoti (ągrolėvele, kibiru ir pan.).** Praėjus ŗalnoms būtina atkasti sodinuką tiek, kad skiepo vieta būtų apie 3-5 cm virš žemės paviršiaus (jei sodinukas skiepytas), nes vynmedis gali pradėti leisti ŗaknis iš įskiepio.
2. Jei yra rizika, kad jaunos ūglius nugrauŗ zuikiai, stirnos ar kiti gyvūnai galima sodinukus apsaugoti susuktu į ritinėlį plastikiniu tinkleliu ar specialiomis apsaugomis.
3. **Jaunos ūglius būtina pariŗti prie kuoliuko (pvz. bambukinio) kas 25-30 cm.**
4. Dažnai sodinukai išleidžia daugiau kaip 1 ar 2 ūglius. Tokiu atveju reikia palikti 2 stipriausius, o likusius (jiems pasiekus 15 – 20 centimetrų ilgį) nulauži.
5. Pirmą mėnesį po pasodinimo sodinukus reikia palaistyti (kartą per 1-2 savaites) 3-5 litrais vandens. ŗinoma, jei nuolat lyja laistyti nebūtina. Taip pat reiktų palaistyti ir per vidurvasario sausras, jei tokių pasitaikys. Suaugusio vynmedžio Lietuvoje laistyti įprastais metais nereikia.
6. Rekomenduojame profilaktiškai 1-2 kartus nupurkŗti sodinukus fungicidais prieš tikrąją ir netikrąją miltligę. Pirmą kartą purkŗti galima, kai ūgliai turi 5 lapus. Pirmaisiais metais daugiau purŗkimų paprastai neprireikia, nes lapijos nedaug ir yra geras vėdinimas.
7. Tręŗti pirmais metais nerekomenduojame!!! Galima paberti tik ŗiek tiek medžio pelenų baigiantis vasarai. Taip pat reiktų labai atsargiai elgtis su herbicidais.

8. Jei ant šiemet pasodintų vynuodžių ūglių pasirodo žiedynai – nuskabykite juos. Žinome, kad nekantraujate paragauti pirmųjų uogų, bet šie metai yra skirti šaknų sistemos auginimui, todėl visą energiją vynuodis turi skirti būtent tam. Kitais metais jis Jums atsidėkos.
9. Jei nepatiesėte geotekstilės – ravėkite piktžoles ar kultivuokite benzininiu kultivatoriumi.

Jei tarpueiliuose palikta žolė, reguliariai ją pjaukite.

10. Pirmaisiais metais nerekomenduojame trumpinti ūglius ir šalinti posūnius. Papildomi lapai bus naudingi auginant šaknis. Rudeniop galite ūglius po truputi lenkti į skirtingas puses (bet nebūtina), kad būtų paprasčiau formuoti būsimą vynuodį. Nukritus lapams reikia genėti. Priklausomai nuo to kiek vynuodis paaugo palikite ne daugiau kaip 8-12 pumpurų vynuodžiui (pvz. po 5-6 ant kiekvieno ūglio, jei išaugo 2 ūgliai ir formuosite dvipetį vynuodį; arba 7+3, jei formuosite vienpetį vynuodį). Kitais metais galėsite pumpurų kiekį padvigubinti ir šakas pailginsite. Jei vynuodis paaugo nedaug, nesijaudinkite – palikite tik 3-4 pumpurus, o būsimas daugiametės šakas suformuosite iš stipresnių ūglių kitais metais, toks genėjimas pirmaisiais metais netgi partartinas. Palikti rekomenduojame tik sumedėjusias ūglių dalis, kurių storis yra bent 7-8 mm.

ĮSPĖJIMAI !!!

Nepalikite sodinukų, ar maišelių su sodinukais, ant saulės.

Nelupkite apsauginio vaško! Ūgliai pro jį prasikals patys.

Nedenkite sodinukų skaidria plėvele, nes gali nudegti jų lapai.

Netreškite duobės neorganinėmis trąšomis arba šviežiu mėšlu, nes gali nudegti sodinukų šaknys. Tręšti iš anksto rekomenduojame tik atlikus dirvožemio tyrimus arba siūlome palaukti, kai jau vynuodžiams paaugs ir jei matysis maisto medžiagų trūkumas. Jei norite pagerinti dirvožemį geriausia tiesiog pridėti šiek tiek komposto ar tiesiog derlingesnės sodo žemės.

Sodinant nesuspauskite per daug žemės, kad prie šaknų patektų oras.